

GYVENIMO ŽAIDIMAS

Olivija nelaiko savęs išskirtine mergaite. Nei geresne, nei blogesne, nei laimingesne, nei nelaimingesne už savo drauges. Žino, kad gyvenimas dalija kortas atsitiktinai, todėl kiekvienas turi žaisti savomis, o sukčiauti negalima.

Olivijai teko motina aktorė, *missing* tėvas, bailus brolis, mįslingi seneliai, nosį užrietę kaimynai, įnoringos draugės, maža mokykla, sugedęs televizorius ir mažas, bet jaukus butas su langais į pietų pusę.

Jei Olivija galėtų įsiterpti, tikriausiai norėtų papasakoti daug kitų dalykų, kurie jai atrodo svarbūs. Pavyzdžiui, apie vulkaninius akmenis kopiant į Teidę, mėlyną dviratį, kuriuo išmoko važinėti ir kurį padovanojo savo broliui Timui, arba apie nuotykių knygų biblioteką, ku-

rią paveldėjo iš savo senelio iš motinos pusės, palaikydavusio jai draugiją visą vaikystę... ir tiek daug dalykų, kuriuos manė turėsianti visada. Tačiau tai buvo dar prieš prasidedant šiai istorijai.

Olivija dabar jau nebekreiptų dėmesio į tokius mažmožius. Dabar ji žino, kad prisiminimus dažnai galima sutalpinti į kišenę, kad daiktus, kaip ir žodžius, nusineša vėjas ir kad nieko nėra nepajudinamo, nors žmonėms galbūt ir atrodo kitaip.

Gyvenimas yra loterija, atnešanti begalę staigmenų. Net ir *Empire State Building* bei Madrido *Torrespaña*, kad ir kokie tvirti atrodo, gali bet kada sugriūti ir subyrėti į šipulius.

Olivija suprato, kad žemės drebėjimai, apie kuriuos kalba vakarais per žinias, drebina ne tik miestus, kalnus ir slėnius. Seisminių judėjimų būna ir daugelyje šeimų, tačiau už uždarytų durų – niekas apie juos nesužino. Galbūt jie niekam neįdomūs.

Olivija žino, kad viskas bet kada gali pradėti braškėti. Ir danguje nepasirodys įspėjimas „Dėmesio, skelbiamas pavojus!“, gaisrininkai neatskubės su kaukiančiomis sirenomis gelbėti sužeistųjų, ir nesusidarys eilė žmonių, norinčių paaukoti kraujo nukentėjusiesiems.

Tačiau tą ypatingą dieną, kuri iš pirmo žvilgsnio atrodys tokia pat, kaip ir visos, pasikeis vietos, vardai, vertybės, staiga žemė išslys iš po kojų, o mums pažįstamas pasaulis vos per kelias sekundes pranyks.

Ar galite tai įsivaizduoti?

Olivija irgi negalėjo, kol pati tai patyrė.



1

ŠVIESA

Namie dingo elektra.
Naršiau internete, ieškodama informacijos apie Australiją pristatymui, kurį turėjau paruošti rytojaus socialinių mokslų pamokai. Kai jau buvau bebaigianti, staiga žybt – ekranas išsijungė. Rinkmenos nebuvo išsaugojusi. Ir viską praradau. VISKĄ – daugiau nei dvi valandas darbo.

Džiaugiausi radusi daug informacijos apie Australijos aborigenus: kad jie buvo vietiniai ir gyveno žemyne daugiau kaip 40 tūkstančių metų, kad pirmieji atvykėliai iš Europos buvo anglai, kad jie naudojo salą kaip kalėjimą, norėdami išsiųsti nusikaltėlius kuo toliau, ir kad

Australijos pavadinimas kilęs iš žodžio *austral*, reiškiančio „pietinis“.

Labai susierzinau.

– Mama! Elektra! – sušukau.

Tikriausiai mama lygindama pamiršo, kad įjungta skalbimo mašina. Kartais taip būna – vienu metu įjungus du ar tris prietaisus iššoka saugikliai. Mama sako, kad tai dėl kilovatų perviršio, todėl negalime vartoti tiek elektros vienu metu. Pastaruoju metu prieš išeidama iš namų apeina visus kambarius ir duoda pylos Timui ar man, jei kuris nors iš mūsų pamiršta išjungti kompiuterį ar televizorių.

– Mama! Bijau! – suriko Timas iš valgomojo.

Visko bijantis Timas atitipeno iki mano kambario ant pirštų galiukų. Leidau jam atsigulti mano lovoje, tačiau nenorėjau, kad ją išpurvintų, todėl liepiau nusiauti batus. Jis taip ir padarė. Vargšelis buvo nuliūdęs, kad jam įpusėjus žiūrėti animacinį filmuką televizorius išsijungė.

– Tfu! Kokia smarvė! – sušukau negalėdama kęsti. Kaip septynerių metų neūžaugos pėdų skleidžiamas kvapas gali priminti du kamambero gabalus?

Timas neatsikirto kaip visada, neišvadino manęs idio-te ir neatkišo pėdų man priešais veidą, kad dar labiau paerzintų. Tylėjo kaip žemė. Aš irgi.

Aplinkui buvo tamsu ir tylu, keistai tuščia, nejauku. Laikas sustojo kelioms akimirkoms ir atrodė, kad viskas vyksta sulėtintai. Pasaulis be šviesos turi kitą dimensiją – lyg juodoji skylė bandytų įtraukti tave į nežinomybę.

– Maaaaa! – sušukome abu vienu metu, šiek tiek išsigandę, kad elektra magiškai neišsijungia kaip visada.

Tačiau iš mūsų šūkismo nebuvo jokios naudos. Neįsijungė jokia lemputė, nepasigirdo joks pyptelėjimas, niekas negrižo į savo vėžes. Mama net neatsakė.

Po kurio laiko išgirdome artėjant jos žingsnius koridoriuje. Laikydama po uždegtą žvakę abiejose rankose, mama ėjo iš lėto, lyg bijodama, kad ugnis įsimes į plaukus, ir nenorėdama, kad tirpstantis vaškas lašėtų ant grindų. Jos ilgas ir vingiuotas šešėlis, primenantis gyvatę, raitėsi į viršų ir žemyn kaip vaiduoklis.

Timas stipriai įsikibo man į ranką ir krūptelėjo it išsigandęs šuniukas.

– Mama? – įtariai paklausė. Lyg netikėdamas, kad tai ji, ir norėdamas įsitikinti. Ir ne be pagrindo: mama tamsoje atrodė kaip niekada laiba ir balta.

– Kas gi daugiau? – ištarė mama, statydama žvakę ant stalo.

– Atrodai kaip vaiduoklis, – neslėpė Timas. Jam vos septyneri – jis sako, ką galvoja.

– Kas nutiko? – paklausiau susidomėjusi.

– Gedimas. Nežino, kada suremontuos.

– Visame pastate?

– Ne, atrodo, kad tik čia, namie.

Žemė pradėjo slysti man iš po kojų.

– O mano pristatymas? Kada galėsiu pabaigti savo pristatymą? Rytoj turiu pristatyti! Nurija ir Eli manęs neapkės!

Įsivaizdavau savo klasiokių veidus, jei pasakyčiau joms, kad likau be elektros, kai buvo belikę atsispausdinti darbą. Ir kaip vėliau man priekaištautų, kad jo nenusiunčiau joms ar neišsaugojau atmintuke.

Mama nieko neatsakė – nežinojo, ką pasakyti. Žinoma, juk tai ne jos problema. Rytoj jai nereikės eiti į mokyklą ir aiškintis mokytojai. Jai viskas lengva.

– Jei rytoj vis dar nebus elektros, galėsi namų darbus daryti bibliotekoje, – nerūpestingai pasiūlė ji.

– Ką? Rytoj? Nori pasakyti, kad gedimo gali nepašalinti iki rytojaus? – pasiskundžiau.

– Nežinau, Olivija, nežinau, – atsakė irzliu balso tonu.

Ir apsisukusi išėjo, pasišviesdama kelią kita žvake.

– Palauk, palauk! – nervingai sušukau. – Man reikia įkrauti telefoną ir pažiūrėti serialą apie robotus, ir išsilyginti žalią palaidinę rytojui, ir...

– Man irgi reikia daug dalykų, bet aš jų neturiu! – Mamos balso tonas parodė, kad prieštarauti neverta.

Tai mamų būdas numalšinti maištą. Jei pasakai, kad ko nors nori, jos atsako, kad nori dar daugiau. Bet tai netiesa. Mama nesėdi šalia Nievės, kuri visada susiraukusi ir smirdi prakaitu. Ji neturi garbanotų plaukų kaip aš, kuriuos kasryt reikia tiesinti, nes kitaip atrodytų, kad ant galvos nukrito branduolinė bomba. Ji neturi dešimt vatsapo grupių, kuriose visi aptarinėja vakarykštį serialą ir instagramo nuotraukas. Ji – ne aš, todėl jos problemos kitokios nei mano. Jos problemos kur kas paprastesnės.

– Kaip mamai pavyks įjungti mikrobangų krosnelę? – nuovokiai pasidomėjo Timas.

Nors ir mažas, jis kartais mąsto, o šįkart buvo visiškai teigus. Juk mama visai negamina – ji iš šaldiklio ištraukia pusgaminius ir pašildo mikrobangų krosnelėje.

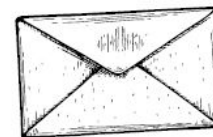
Ką valgysime be mikrobangų krosnelės? Ir kaip skalbime drabužius be skalbyklės? O kaip aš išsidžiovinsiu plaukus be džiovintuvo? Kaip išlyginsime mano palaidines? Ir kaip įkrausiu telefoną? O kompiuterį?

– Vargšė mama, ji viena virtuvėje, visiškoje tamsoje, – verkšleno Timas.

Gal jis atrodo gailiaširdis, bet iš tiesų vos nemirė iš baimės ir nedrįso nueiti palaikyti jai draugijos.

– Man nė trupučio negaila, – nepatenkinta pasakiau. Ir ne šiaip sau. Suaugusieji yra suaugusieji, nes gyvena ilgai ir žino, ką daro. Mama gyvenime gali spręsti, rinktis, pirkti, drausti ir daryti viską, ką nori. Tačiau jei kas nors nesiseka, negali versti kaltės kitiems.

O aš esu tik šeštokė. Man tik dvylika metų, negaliu balsuoti, įsigyti šuns ar viena skristi lėktuvu. Neturiu net namų raktų. Ir visa tai jos kaltė.



2

MOKYKLA

Mokykloje manimi nepatikėjo. Nepatikėjo, jog jau savaitę neturime elektros ir mamai nepavyksta priprašyti, kad pašalintų gedimą.

– O ką valgot? – akiplėšiškai paklausė Irenė.

– Duoną su alyvuogių aliejumi ir tunu, o geriam apelsinų limonadą su ananasais, – atsakiau.

– Ir nieko daugiau?

– Mano mama aktorė, juk žinai.

Mama aktorė – tai atsakymas į visus klausimus. Labai padeda nutildyti visas įkyrias drauges. Mama aktorė elgiasi ekscentriškai ir kitaip negu kitos mamos. Pavyzdžiui, ilgai miega ir dirba naktimis, vairuoja motociklą,